

Sundheds- og
Ældreministeriet

Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPSIST
Koordineret med:
Sagsnr.: 1702082
Dok. nr.: 353652
Dato: 26-04-2017

KOMMENTERET HØRINGSNOTAT

Forslag til lov om ændring af lov om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandlere (Ændring af forsikringsvilkår for registrerede alternative behandlere m.v.).

1. Høring over lovforslaget

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 3. april til den 7. april 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Annemarie Goldschmidt, Birte Nielsen, Body SDS, Brancheforeningen for Fysiurgisk Massage, Brancheforeningen for Private Hospitaler og Klinikker, Center for Ernæring og Terapi, Charlotte Yde, Danmarks Optikerforening, Danske Bandagister, Danske Bio-analytikere, Danske Fodterapeuter, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Ældreråd, Danske Selskab for Orthomolekylær Medicin (DSOM), Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Kiropraktorforening, Dansk Psykologforening, Dansk Selskab for Almen Medicin, Dansk Selskab for Patientersikkerhed, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Tandlægeforening, De Offentlige Tandlæger, Det Centrale Handicapråd, Det færøske sundhedsministerium, Diabetesforeningen, Din Tandplejer, Ergoterapeutforeningen, Erling Helmer Jensen, Forbrugerrådet, Foreningen af Kliniske Diætister, Foreningen af Speciallæger, Forsikring og Pension, Færøernes Landsstyre, Gigtforeningen, Hjernesagen, Hjerteforeningen, Høreforeningen, Institut for Ortomolekylær Medicin, Jordemoderforeningen, KL, Kræftens Bekæmpelse, Landsforeningen af Kliniske Tandteknikere, Landsorganisationen Natursundhedsrådet (LNS), Leila Eriksen, Lilian Wong, Livssyn: Akupunktur, zoneterapi og NLP, Lægeforeningen, Mogens Ehrich, Optikerforeningen, Organisationen af Lægevidenskabelige Selskaber, Osteoporoseforeningen, Patientforeningen i Danmark, Patientforeningernes Samvirke, Praktiserende Lægers Organisation, Praktiserende Tandlægers Organisation, Psykolognævnet, RAB-Forum, Radiografrådet, Rigsbudsmanden på Færøerne, Rygmarvsskadede i DK RYK, Sjældne Diagnoser, Scleroseforeningen, Sundhedsrådet, Sund og Hed, Tandlægeforeningen, Yngre Læger, ÆldreForum, Ældremobiliseringen og Ældresagen.

Udkastet til lovforslag har desuden været offentliggjort på Høringsportalen.

2. Høringssvar og kommentarer

Sundheds- og Ældreministeriet har modtaget høringssvar fra Body SDS, Det færøske sundhedsministerium, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Regioner, Forsikring & Pension, Jordemoderforeningen, Kiropraktorforeningen, Lægeforeningen, Psykolognævnet, RABforum, herunder Birte Nielsen, Brancheforeningen for Fysiurgisk massage og Livssyn, samt Ældresagen. Der er desuden modtaget høringssvar fra Anne Marie Goldschmidt.

Jordemoderforeningen, Psykolognævnet, RABforum, herunder Birte Nielsen, Brancheforeningen for Fysiurgisk massage og Livssyn, samt Ældresagen har ingen bemærkninger til lovforslaget. Anne Marie Goldschmidt har heller ingen bemærkninger til udkastet.

I det følgende foretages en gennemgang af de væsentligste bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget og dets bemærkninger. Ministeriets kommentarer er *kursiverede*.

2.1 Bemærkninger til lovforslagets enkelte elementer

2.1.1. Ændrede forsikringsvilkår

Body SDS er positive over forslaget, og bemærker, at de allerede har en dækkende ansvarsforsikring.

Det færøske sundhedsministerium finder det uhensigtsmæssigt, at borgere i erstatningsmæssig henseende stilles væsentlig dårligere end borgere, der behandles hos en autoriseret sundhedsperson.

Danske Regioner finder det uhensigtsmæssigt at ændre loven, således at borgere, der behandles hos en registreret alternativ behandler har en ringere retsstilling end borgere, der behandles hos en autoriserede sundhedspersoner.

Danske Handicaporganisationer (DH) påpeger, at borgerne får en ringere retsstilling, når erstatningssager vurderes efter de almindelige erstatningsretlige regler. Ifølge foreningen bør det derfor overvejes, om det er en god idé at opretholde den udvidede adgang til manipulationsbehandling, når en væsentlig forudsætning om erstatning er faldet til jorden.

Forsikring & Pension påpeger, at der i dag findes et udbud af forsikringer, som dækker patientskader forårsaget af bl.a. private sygehuse, efter lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. Det bemærkes samtidig, at sandsynligheden for, at der kommer et forsikringstilbud er størst, hvis der stilles krav om, at RAB'erne skal have en patientforsikring som den, der allerede findes på markedet, eller en ansvarsforsikring som den, der allerede findes på markedet.

Forsikring & Pension anfører endvidere, at der med udkastet til lovforslaget lægges op til et andet forsikringsprodukt. Det gør det ifølge foreningen usikkert, om forsikringsselskaberne vil finde det umagen værd at udvikle det ønskede forsikringsprodukt i lyset af den meget begrænsede efterspørgsel, der formodes at være efter forsikringen.

Danske Patienter finder ikke forsikringspligtens omfang tilstrækkeligt, idet brugere af alternative behandlere ikke er ligestillet med patienter behandlet af autoriserede behandlere.

Lægeforeningen er bekymrede for, at forslaget forringet vilkårene for at opnå erstatning ved culpereglen. Det understreges, at forringelsen understøtter, hvorfor beslutningen om at give RAB'ere adgang til at udføre manipulationsbehandling er problematisk.

Kiropraktorforeningen påpeger, forslaget medfører en urimelig forskelsbehandling af de borgere, der får skader af RAB'ere. Kiropraktorforeningen fraråder, at der indføres en ansvarsforsikringsordning for RAB'ere baseret på almindelige erstatningsregler. Ifølge foreningen bør der i stedet fortsat arbejdes på at finde en løsning, der stiller borgerne ens i erstatningsmæssig henseende uanset hvilken behandler, der har udført den omhandlede manipulationsbehandling.

Ministeriets bemærkninger:

Det skal indledningsvis bemærkes, at patienterstatningsordningen er etableret for, at patienter, der påføres skade som følge af behandling i det danske sundhedsvæsen, har mulighed for at søge erstatning efter lempeligere erstatningsregler.

Brugere af alternativ behandling er ikke patienter, og registrerede alternative behandlere er ikke en del af det danske sundhedsvæsen. Derfor kan brugere af alternativ behandling vælge enten at modtage en ydelse inden for det danske sundhedsvæsen, hvor der er patienterstatningsordning, som sikrer en lempeligere erstatningsadgang, eller købe en ydelse uden for det danske sundhedsvæsen, som ikke giver den samme gunstige mulighed for at søge erstatning.

Der stilles med lovforslaget krav om, at den registrerede alternative behandler, der udfører manipulationsbehandling af rygsøjlen, skal tegne en ansvarsforsikring, som dækker skader som følge af manipulationsbehandling af rygsøjlen.

2.1.2. Oplysningspligt

Det færøske sundhedsministerium foreslår, at der ud over kravet om tydelig skiltning også indføres en oplysningspligt for de alternative behandlere for at sikre, at borgeren er indforstået med risikoen og erstatningsvurderingen.

Danske Regioner finder, at den registrerede alternative behandler ikke alene bør oplyse, at der er tegnet en ansvarsforsikring men også, at patienten, ved behandling hos den registrerede alternative behandling, ikke har samme retsstilling, som de ville have, hvis de modtog behandling hos en autoriseret sundhedsperson.

Danske Handicaporganisationer (DH) opfordrer til, at man mere detaljeret redegør for, hvordan patienterne er stillet erstatningsmæssigt, og at man forholder sig til, hvordan patienterne kan oplyses ordentligt om, at de er ringere stillet erstatningsmæssigt ved at gå til en alternativ behandler end ved at gå til en autoriseret sundhedsperson.

Forsikring & Pension finder, at skiltningens pligten tenderer falsk markedsføring, idet der med den valgte model vil være en række skader, der ikke vil være dækkede. En sådan skiltning stiller ifølge foreningen patienterne i udsigt, at de er bedre dækket, end de egentligt er.

Det foreslås, at skiltningens pligten suppleres med en pligt til, at den enkelte RAB'er også skal tydeliggøre for patienterne, at behandlingen ikke er underlagt tilsyn af Styrelsen fra Patientsikkerhed.

Ministeriets bemærkninger:

Bemærkningerne fra høringssvarene har givet anledning til, at det i lovteksten og i bemærkningerne til lovforslaget er blevet præciseret, at den registrerede alternative behandler skal oplyse, at denne ikke er dækket af patienterstatningsordningen, men har tegnet en ansvarsforsikring, der dækker skader opstået i forbindelse med manipulationsbehandlingen af rygsøjlen. En sådan oplysningspligt vil være opfyldt ved, at den registrerede alternative behandler offentliggør informationen på sin hjemmeside eller ved opslag i behandlerens venteværelse el. lign.

Det er desuden præciseret i lovforslagets bemærkninger, at brugere af alternativ behandling på en række punkter vil være stillet anderledes end patienter, der behandles i sundhedsvæsenet, hvis de skal søge erstatning for en skade opstået som følge af manipulationsbehandling af rygsøjlen. Det gælder bl.a. i forhold til bevisvurdering ved skader og i forhold til at kunne dokumentere det konkrete behandlingsforløb, idet alternative behandlere ikke er omfattet af en journalføringspligt.

Der henvises herudover til ministeriets bemærkninger under pkt. 2.1.1.

Høringssvarene har ikke givet anledning til yderligere ændringer af væsentlig indholdsmæssig betydning.